

ZAKON O RUDARSTVU REPUBLIKE SRPSKE

Službeni glasnik RS br. 59/12

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(1) Ovim zakonom uređuju se uslovi i način eksploatacije rudnog bogatstva u zemlji i na njenoj površini, riječnom i jezerskom dnu ili ispod njega, izgradnja, korišćenje i održavanje rudarskih objekata, rudarski projekti, rudarska geodetska mjerenja i planovi, mjere zaštite, nadzor i druga pitanja koja se odnose na korišćenje mineralnih sirovina na teritoriji Republike Srpske.

(2) Odredbe ovog zakona ne odnose se na eksploataciju pijeska, šljunka i kamena iz korita vodotoka, sprudova i na područja ugrožena erozijom, koji ne sadrže primjese drugih korisnih mineralnih sirovina.

Član 2.

(1) Rudnim bogatstvom, u smislu ovog zakona, smatraju se sve organske i neorganske mineralne sirovine u čvrstom, rastresitom, tečnom i gasovitom stanju ili u prirodnim rastvorima, koje se nalaze u primarnom ležištu, u nanosima i odlagalištima i tehnogene sirovine (u daljem tekstu: mineralne sirovine).

(2) Rudno bogatstvo, u zemlji i na njenoj površini, dobro je od opšteg interesa u svojini Republike Srpske (u daljem tekstu: Republika) i na njemu se može steći pravo korišćenja pod uslovima i na način utvrđen zakonom kojim se uređuje oblast koncesija i ovim zakonom.

(3) Za korišćenje rudnog bogatstva plaća se naknada u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast koncesija.

Član 3.

Mineralnim sirovinama smatraju se:

a) sve vrste uglja, ugljovodici (nafta i zemni gas) i ostali prirodni gasovi, asfalt i ugljeni škriljci i radioaktivne rude,

b) metalne mineralne sirovine i njihova upotrebljiva jedinjenja,

v) nemetalne mineralne sirovine, sirovine za industrijsku preradu i za dobijanje građevinskog materijala,

g) sve vrste soli i sonih voda,

d) vode ispod površine zemlje, mineralne, termomineralne, geotermalni izvori, termalne vode i gasovi koji se sa njima javljaju (u daljem tekstu: podzemne mineralne vode),

đ) tehnogene mineralne sirovine koje su rezultat eksploatacije i prerade mineralnih sirovina i

e) sve druge mineralne sirovine prirodnog porijekla.

Član 4.

Pojmovi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) „rudnik“ je ograničeni prostor na površini i ispod površine zemlje gdje se vrši eksploatacija mineralnih sirovina,
- b) „mineralne vode“ su podzemne vode koje sadrže više od 1 g/l rastvorenih mineralnih sirovina,
- v) „termalne vode“ su podzemne vode čija je temperatura jednaka ili veća od 20 °S,
- g) „termomineralne vode“ su podzemne vode koje po svom sadržaju istovremeno imaju karakteristike i termalnih i mineralnih voda,
- d) „geotermalni energetski izvor“ je izvor toplote uslovljen zemljinom toplotom koja se odražava kroz termalne fluide i toplotni efekat stijena,
- đ) „podzemna eksploatacija“ je eksploatacija mineralnih sirovina ispod površine zemlje,
- e) „površinska eksploatacija“ je eksploatacija mineralnih sirovina na površini zemlje,
- ž) „jama“ je rudarski objekat sa podzemnim načinom eksploatacije,
- z) „površinski kop“ je rudarski objekat sa površinskim načinom eksploatacije,
- i) „jalovina“ označava čvrsti otpad ili mulj nastao pri otkopavanju mineralnih sirovina površinskom eksploatacijom ili podzemnom eksploatacijom, odnosno otpad koji preostaje nakon obrade mineralnih sirovina postupcima odvajanja (drobljenje, mljevenje, klasiranje, flotacija i ostali fizičko-hemijski postupci), koji se preduzimaju radi izdvajanja vrijednih mineralnih sirovina,
- j) „odlagalište“ je rudarski objekat namijenjen odlaganju jalovine na površini zemlje,
- k) „rekultivacija zemljišta“ je dovođenje zemljišta u zadovoljavajuće stanje nakon završene eksploatacije mineralnih sirovina na dijelu zemljišta gdje je obavljena eksploatacija, posebno u pogledu kvaliteta tla, poljoprivrednih kultura, životinjskog svijeta, prirodnih staništa, voda, šuma i korisne upotrebe zemljišta,
- l) „fabrički izrađena rudarska mehanizacija“ su rudarski objekti koji se samostalno mogu koristiti i kao takvi su predviđeni rudarskim projektom (damperi, kamioni, bageri, utovarači, buldozeri, mobilne drobilice i druga mehanizacija),
- lj) „stručni ispit“ je ispit koji su lica položila u skladu sa pravilnikom i programom polaganja u rudarstvu,
- m) „radno iskustvo“ je iskustvo stečeno, nakon završene škole, na poslovima odgovarajućeg zanimanja u rudarstvu,
- n) „koncesionar“ je privredno društvo osnovano u skladu sa propisima Republike, koje izvršava ugovor o koncesiji za eksploataciju mineralnih sirovina,
- nj) „koncesiona naknada“ je naknada koju plaća koncesionar koncedentu za korišćenje mineralne sirovine u skladu sa ugovorom o koncesiji,
- o) „priprema, obogaćivanje i oplemenjivanje mineralnih sirovina“ je prerada mineralnih sirovina fizičkim, fizičko-hemijskim ili hemijskim postupcima radi dobijanja korisnih mineralnih sirovina,
- p) „diplomirani inženjer“ podrazumijeva lice sa stečenim visokoškolskim zvanjem diplomiranog inženjera odgovarajuće struke, odnosno lice koje je završilo prvi ciklus visokog obrazovanja u određenoj naučnoj oblasti u trajanju od 4 godine i koje je steklo 240 bodova po Evropskom sistemu za prenos bodova (ECTS),

r) "rudarstvo" je privredna djelatnost koja se bavi dobijanjem mineralnih sirovina i obuhvata istraživanje, eksploataciju i pripremu mineralnih sirovina za industrijsku upotrebu,

s) „mineralni resursi“ su ekonomski interesantne koncentracije ili pojave mineralnih sirovina u ili na Zemljinoj kori, u takvoj formi i sa takvim kvalitetom i količinom da postoje realni izgledi za ekonomičnu eksploataciju,

t) "rezerve mineralnih sirovina" predstavljaju geološki utvrđene količine mineralnih sirovina u nekom ležištu za koje je utvrđeno da se pri određenim tehničkim, tehnološkim i ekološkim uslovima mogu ekonomično eksploatirati.

Član 5.

(1) Strategija upravljanja mineralnim sirovinama obuhvata mjere i aktivnosti koje se preduzimaju radi ostvarenja strateških dugoročnih ciljeva u oblasti geoloških istraživanja i eksploatacije svih vrsta mineralnih sirovina i geotermalnih resursa i to naročito radi:

a) sigurnog snabdijevanja industrijskih kapaciteta (termoelektrana, toplana, rafinerija nafte, fabrika cementa, kreča itd) svim vrstama mineralnih sirovina,

b) primjene najboljih savremenih tehnologija pri eksploataciji i korišćenju mineralnih sirovina i izgradnji rudničke infrastrukture i rudarskih objekata, kao i bezbjednosti i zdravlja na radu,

v) usklađivanje primjene evropskih direktiva iz oblasti rudarstva i geoloških istraživanja, a naročito u oblasti zaštite radne i životne sredine,

g) promocije investicija i održivog razvoja rudarske industrije Republike Srpske,

d) stvaranja transparentnih i stabilnih uslova za investicije u geološka istraživanja i rudarstvo i

đ) decentralizacije u planiranju i sprovođenju razvojnih projekata geoloških istraživanja i rudarstva.

(2) Strategiju upravljanja mineralnim sirovinama Republike Srpske, kojom se utvrđuje korišćenje mineralnih sirovina i planira rudarska djelatnost u Republici, donosi Narodna skupština Republike Srpske.

(3) Strategija upravljanja mineralnim sirovinama Republike Srpske sadrži osnove za upravljanje, usmjeravanje i usklađivanje privrednih, tehničkih, naučnih, obrazovnih, organizacionih i drugih mjera potrebnih za optimalno korišćenje mineralnih sirovina.

(4) Strategijom upravljanja mineralnim sirovinama Republike Srpske utvrđuje se stanje raspoloživosti i stepen iskorišćenosti mineralnih sirovina, racionalna eksploatacija mineralnih sirovina, održivo korišćenje mineralnih sirovina, osiguranje bezbjednog snabdijevanja mineralnim sirovinama, obezbjeđenje zaštite životne sredine u svim područjima rudarske djelatnosti.

(5) Jedinice lokalne samouprave dužne su da u svojim razvojnim dokumentima osiguraju sprovođenje Strategije upravljanja mineralnim sirovinama Republike Srpske.

Član 6.

(1) Rudarskim objektima, postrojenjima, uređajima, opremom, drugim sredstvima rada i instalacijama (u daljem tekstu: rudarski objekti) smatraju se:

a) objekti, postrojenja i uređaji u sastavu rudnika koji su neposredno vezani za tehnološke procese, istraživanja, eksploatacije, pripreme, obogaćivanja i oplemenjivanja mineralnih sirovina, odlaganja jalovine, šljake, pepela i odlaganja mineralnih sirovina na deponijama za homogenizaciju,

b) mašine i uređaji namijenjeni svim fazama tehnoloških procesa podzemne i površinske eksploatacije mineralnih sirovina,

v) objekti za zaštitu rudnika od podzemnih i površinskih voda,

g) objekti na naftnim i gasnim poljima koji su neposredno vezani za tehnološki proces istraživanja, eksploatacije i transporta nafte, gasa i podzemnih voda,

d) objekti za podzemno skladištenje prirodnog gasa i sirove nafte,

đ) objekti, postrojenja i uređaji, koji čine cjelinu sa električnom mrežom rudnika,

e) glavni i pomoćni magacini eksploziva i eksplozivnih sredstava,

ž) objekti, postrojenja i uređaji za eksploataciju podzemnih voda ili drugih mineralnih sirovina cijevnim sistemom i bušotinama,

z) industrijski kolosijeci, viseće žičare, putevi i motorna vozila za prevoz mineralne sirovine u ležištu i od ležišta do objekata za obogaćivanje, oplemenjivanje i odlagališta ako se za prevoz ne koristi javna saobraćajnica, kao i radionice rudnika koje služe za remont i održavanje opreme u tehnološkom procesu istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina, koje se nalaze u proizvodnom krugu privrednog društva,

i) lampare, garderobe sa kupatilima, prostorije stanica za spasavanje i prostorije za smještaj i održavanje sredstava lične zaštite, samospasioca, stanica i instrumenata za kontrolu gasova, pare, prašine i mikroklima i

j) objekti izgrađeni izvan eksploatacionog polja po rudarskom projektu, koji se koriste u svrhu dodijeljene koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina.

(2) Rudarskim objektima ne smatraju se: upravne zgrade, restorani, skladišni objekti na površini koji nisu vezani za tehnološki proces, motorna vozila za prevoz radnika i materijala, željezničke pruge, viseće žičare i motorna vozila za prevoz i otpremu mineralnih sirovina izvan eksploatacionog polja.

II EKSPLOATACIJA MINERALNIH SIROVINA

1. Koncesija za eksploataciju mineralnih sirovina

Član 7.

(1) Eksploatacijom mineralnih sirovina, u smislu ovog zakona, smatra se izvođenje radova na otvaranju, pripremi, razradi i otkopavanju ležišta mineralnih sirovina i izvođenje drugih rudarskih radova.

(2) Eksploatacijom mineralnih sirovina smatra se i izvođenje radova na pripremi, obogaćivanju i oplemenjivanju mineralnih sirovina.

(3) Eksploatacijom podzemnih mineralnih voda smatraju se radovi na izradi bušotina, kaptaža i vodozahvata, a eksploatacijom nafte i zemnih gasova smatraju se radovi na separaciji nafte i gasa, pripremi nafte i gasa na eksploatacionom polju za transport i uskladištenje, izdvajanje prirodnih tečnih gasova u degazolinažama i sličnim postrojenjima, kao i transport ovih sirovina sabirnim naftovodima i gasovodima na eksploatacionom polju.

Član 8.

Za eksploataciju mineralnih sirovina potrebna je koncesija koja se dodjeljuje u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast koncesija.

Član 9.

Ugovorom o koncesiji definiše se mineralna sirovina koja se eksploatiše, lokacija na kojoj se vrši eksploatacija, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u okviru eksploatacionog polja, vrijeme korišćenja koncesije, vrijeme potrebno za pripremne radove, rok otpočinjanja komercijalnog rada, koncesiona naknada, visina i način obezbjeđenja garancija za izvršenje koncesionog ugovora i za rekultivaciju, privremena i trajna obustava radova, sanacija i rekultivacija površina degradiranih obavljanjem koncesione djelatnosti i druga pitanja u vezi sa eksploatacijom mineralne sirovine, u skladu sa ovim zakonom i propisima koji uređuju oblast koncesija.

Član 10.

Prioritet u dodjeli koncesije za eksploataciju mineralnih sirovina, pod istim uslovima, ima privredno društvo koje je vršilo istraživanje na prostoru na kome će se obavljati eksploatacija mineralnih sirovina.

Član 11.

Eksploatacija mineralnih sirovina vrši se na način kojim se obezbjeđuje optimalno iskorišćavanje ležišta mineralnih sirovina, bezbjednost ljudi, objekata i imovine i zaštita životne sredine, a u skladu sa savremenim naučnim dostignućima, propisima, standardima i tehničkim normativima koji se odnose na tu vrstu objekata i radova i propisima kojima su utvrđeni uslovi u pogledu zaštite na radu, zaštite od požara i eksplozije i zaštite životne sredine.

Član 12.

Pripremne radnje za eksploataciju mineralnih sirovina ne mogu da traju duže od jedne šestine vremena na koje je zaključen ugovor o koncesiji.

Član 13.

(1) Koncesionar je dužan da obezbijedi neopozivu, безусловnu, bankarsku garanciju, naplativu na prvi poziv za uredno izvršenje ugovora o koncesiji i za rekultivaciju zemljišta.

(2) Bankarska garancija za uredno izvršenje ugovora o koncesiji daje se u visini od 3% do 5% ugovorenih investicija.

(3) Rok važenja bankarske garancije iz stava 2. ovog člana ne može da bude kraći od vremena potrebnog za izvođenje pripremnih radova.

(4) Ako koncesionar ispuni ugovorene obaveze u pogledu investicije prije roka iz stava 3. ovog člana, bankarska garancija za uredno izvršenje ugovora o koncesiji vraća se koncesionaru.

(5) Neopoziva bankarska garancija naplativa na prvi poziv za rekultivaciju zemljišta daje se u skladu sa zaključenim ugovorom o koncesiji i odobrenim projektom rekultivacije.

2. Kadrovski uslovi za obavljanje poslova na eksploataciji mineralnih sirovina

Član 14.

- (1) Eksploataciju mineralnih sirovina može da obavlja privredno društvo koje je upisano u registar poslovnih subjekata kod nadležnog registarskog suda za obavljanje te djelatnosti; koje za obavljanje poslova rukovođenja rudarskim radovima, nadzora i drugim stručnim

poslovima ima u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom radnike koji ispunjavaju propisane uslove u pogledu vrste i stepena školske spreme, radnog iskustva i ovlašćenja za obavljanje tih poslova, i koje ispunjava uslove u pogledu tehničke opremljenosti, zaštite na radu, zaštite i unapređenja životne sredine i druge uslove propisane ovim zakonom.

(2) Ispunjenost uslova iz stava 1. ovog člana provjerava Republička uprava za inspekcijske poslove (u daljem tekstu: Inspektorat) u postupku redovnog inspekcijskog nadzora.

(3) Privredno društvo iz stava 1. ovog člana dužno je da, najkasnije osam dana prije početka obavljanja djelatnosti, o tome obavijesti Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva (u daljem tekstu: Ministarstvo) i Inspektorat.

Član 15.

(1) Poslove rukovođenja rudarskim radovima, poslove nadzora i druge stručne poslove u rudarstvu obavljaju: glavni tehnički rukovodilac, tehnički rukovodilac, nadzornik i poslovođa.

(2) Privredno društvo iz člana 14. ovog zakona za poslove iz stava 1. ovog člana dužno je da ima u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom lica koja ispunjavaju sljedeće uslove:

a) za poslove glavnog tehničkog rukovođenja:

1) završen rudarski fakultet,

2) tri godine radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja u jami, površinskom kopu, objektima eksploatacije nafte i gasa, objektu za pripremu mineralnih sirovina,

3) položen stručni ispit,

b) za poslove glavnog tehničkog rukovođenja u podzemnoj eksploataciji:

1) završen rudarski fakultet,

2) tri godine radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja u jami i

3) položen stručni ispit,

v) za poslove nadzora i tehničkog rukovođenja rudarskim podzemnim i površinskim eksploatacionim i istražnim radovima, dubinskim bušenjem, eksploatacijom i istraživanjem nafte i gasa, masovnim miniranjem, službom provjetravanja i drugim specifičnim radovima:

1) završen rudarski fakultet,

2) tri godine radnog iskustva i

3) položen stručni ispit,

g) za poslove nadzora i tehničkog rukovođenja u objektima pripreme, obogaćivanja i oplemenjivanja mineralnih sirovina:

1) završen rudarski ili tehnološki fakultet,

2) tri godine radnog iskustva i

3) položen stručni ispit,

d) za poslove nadzora i tehničkog rukovođenje elektroslužbom, odnosno mašinskom službom, radionicama za održavanje i sistemom odvodnjavanja:

- 1) završen rudarski fakultet, elektrotehnički ili mašinski,
- 2) tri godine radnog iskustva i
- 3) položen stručni ispit,

đ) za poslove nadzora i tehničkog rukovođenja građevinsko-montažnim radovima:

- 1) završen rudarski ili građevinski fakultet,
- 2) tri godine radnog iskustva i
- 3) položen stručni ispit,

e) za poslove nadzora i tehničkog rukovođenja geološkom službom:

- 1) završen geološki fakultet,
- 2) tri godine radnog iskustva i
- 3) položen stručni ispit u oblasti geoloških istraživanja,

ž) za poslove nadzornika u rudarskim objektima:

- 1) završena srednja stručna škola odgovarajuće struke,
- 2) dvije godine radnog iskustva i
- 3) položen stručni ispit,

z) za poslove poslovođe u rudarskim objektima potrebno je najmanje dvije godine radnog iskustva na poslovima nadzornika.

(3) Izuzetno od stav 1. ovog člana, u privrednom društvu koje obavlja eksploataciju određenih nemetaličnih mineralnih sirovina (koje se koriste za dobijanje građevinskog materijala, tehničkog građevinskog kamena, ukrasnog kamena, pijeska, šljunka, koje se koriste za proizvodnju opekarsko-keramičkih materijala ili kreča i koje se koriste za proizvodnju punila u industriji) i boksita poslove rukovođenja rudarskim radovima, poslove nadzora i druge stručne poslove u rudarstvu može da obavlja glavni tehnički rukovodilac i nadzornik, ako proces proizvodnje to dozvoljava.

(4) Privredno društvo iz stava 3. ovog člana dužno je da ima u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom lica koja ispunjavaju uslove iz stava 2. t. a) i ž) ovog člana.

Član 16.

Poslove iz člana 15. ovog zakona u objektima koji su ugroženi metanom ili opasnom i eksplozivnom prašinom, gasovima i parama mogu da obavljaju radnici koji imaju najmanje tri godine radnog iskustva u ovakvim objektima.

Član 17.

(1) Stručni ispiti polažu kandidati koji imaju odgovarajuću stručnu spremu propisanu ovim zakonom i najmanje jednu godinu radnog iskustva u oblasti rudarstva, nakon sticanja odgovarajuće stručne spreme.

(2) Stručni ispit iz stava 1. ovog člana polaže se pred komisijom koju imenuje ministar industrije, energetike i rudarstva (u daljem tekstu: ministar).

(3) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje program stručnog ispita, način i troškovi polaganja stručnog ispita.

(4) Izuzetno od odredbe iz stava 1. ovog člana, stručni ispit za poslove iz člana 15. stav 2. tačka ž) ovog zakona polaže se pred komisijom koju formira privredno društvo u kojem je kandidat zaposlen.

Član 18.

(1) Koncesionar može, za obavljanje određenih rudarskih radova, angažovati privredno društvo (u daljem tekstu: podizvođač), koje ispunjava uslove iz čl. 14, 15. i 16. ovog zakona i sa kojim ima zaključen ugovor za izvođenje radova.

(2) Podizvođač iz stava 1. ovog člana dužan je da se, prilikom obavljanja poslova za koje je angažovan, pridržava odredaba ovog zakona.

3. Eksploataciono polje

Član 19.

(1) Eksploatacija mineralnih sirovina vrši se unutar granica odobrenog eksploatacionog polja.

(2) Eksploataciono polje obuhvata istražni prostor u kome su ovjerene rezerve mineralnih sirovina, prostor predviđen za odlaganje mineralne sirovine i jalovine, kao i prostor za izgradnju objekata iz člana 6. ovog zakona.

(3) Eksploataciono polje ograničeno je odgovarajućim linijama na površini ili prirodnim granicama i prostire se neograničeno u dubinu zemlje.

(4) Rješenje kojim se odobrava eksploataciono polje donosi ministar, na osnovu podnesenog zahtjeva koncesionara.

(5) Troškove nastale u postupku odobravanja eksploatacionog polja snosi podnosilac zahtjeva, a oni se utvrđuju rješenjem iz stava 4. ovog člana.

(6) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje postupak odobravanja eksploatacionog polja i način vođenja evidencije o odobrenim eksploatacionim poljima.

Član 20.

(1) Koncesionar je dužan da istovremeno sa eksploatacijom vrši geološka istraživanja na odobrenom eksploatacionom polju radi utvrđivanja novih i promjene kategorije postojećih rezervi mineralnih sirovina.

(2) Istraživanja iz stava 1. ovog člana neće se vršiti ako su na cijelom eksploatacionom polju utvrđene rezerve mineralnih sirovina A (dokazane) kategorije.

(3) Geološka istraživanja iz stava 1. ovog člana vrše se u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje oblast geoloških istraživanja.

Član 21.

(1) Ako na jednom eksploatacionom polju ima više vrsta mineralnih sirovina, privredno društvo kojem je već dodijeljena koncesija za eksploataciju određene mineralne sirovine ne može na istom eksploatacionom polju da vrši i eksploataciju drugih mineralnih sirovina.

(2) Na istom eksploatacionom polju za mineralne sirovine koje nisu obuhvaćene dodijeljenom koncesijom mogu da se dodijele koncesije i drugim privrednim društvima, pod uslovom da se tim eksploatacijama ne ometa i ne ugrožava rad privrednog društva kojem je već dodijeljena koncesija i koje vrši eksploataciju.

Član 22.

(1) Na eksploatacionom polju mogu da se grade samo rudarski objekti.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, na eksploatacionom polju mogu da se grade i objekti iz člana 6. stav 2. ovog zakona.

(3) Preko eksploatacionog polja mogu da se izgrađuju: javni putevi, željezničke pruge, kanali i druge saobraćajnice, kao i električni vodovi visokog napona sa određenim zaštitnim stubovima, nakon prethodno pribavljene saglasnosti Ministarstva.

(4) Prije izdavanja lokacijskih uslova za izgradnju objekata iz stava 3. ovog člana, pribavlja se mišljenje koncesionara o najpovoljnijem pravcu i položaju ovih objekata na eksploatacionom polju.

(5) Koncesionar ima pravo na naknadu stvarne štete prouzrokovane izgradnjom objekata iz stava 3. ovog člana.

4. Ostale odredbe o eksploataciji mineralnih sirovina

Član 23.

(1) Koncesionar može da koristi za svoje potrebe vode koje se otvore rudarskim radovima sve do mjesta njihovog utoka u stalne površinske vode, u skladu sa propisima o vodama i propisima o zaštiti životne sredine.

(2) Koncesionar je odgovoran za štetu koja nastane izvođenjem rudarskih radova i dužan je da tu štetu nadoknadi, osim ako se dokaže da je šteta nastala usljed nepredvidivog događaja (više sile) ili krivicom oštećenog ili trećeg lica.

Član 24.

(1) Ako radovi na eksploataciji mineralnih sirovina moraju da se privremeno obustave zbog više sile ili nepredviđenih okolnosti (provala gasa ili vode, gorski udar, poremećaj na glavnim putevima za provjetravanje, prolaženje, odvodnjavanje i prevoz, klizanje terena, erupcija, promjena režima voda i druge slične okolnosti), koncesionar obavještava o razlozima obustave radova Inspektorat i Ministarstvo odmah, a najkasnije u roku od 24 časa od nastanka razloga za obustavu.

(2) O privremenoj obustavi radova koja je unaprijed planirana koncesionar je dužan da obavijesti Inspektorat i Ministarstvo najkasnije 15 dana prije obustave radova.

(3) Prije planirane obustave radova iz stava 2. ovog člana, koja će trajati duže od 30 dana, koncesionar je dužan da izvrši potrebno premjeravanje, izvrši dopunu rudarskih planova i da sačini zapisnik o razlozima obustavljanja radova, u kojem treba da navede i opasnosti koje mogu da se pojave prilikom ponovnog otvaranja rudnika ili njegovog dijela, odnosno puštanja naftnog i gasnog polja u ponovnu proizvodnju.

(4) Za vrijeme privremene obustave radova rudarski objekti moraju da se održavaju u takvom stanju da se, nakon privremene obustave radova, na njima može nastaviti bezbjedna eksploatacija.

(5) Kratkotrajni zastoj, neophodan za popravku opreme ili održavanje rudarskih objekata, ne smatra se privremenom obustavom radova na eksploataciji mineralnih sirovina.

Član 25.

(1) U slučaju trajne obustave radova, koncesionar je dužan da preduzme sve mjere zaštite rudarskog objekta i zemljišta na kome se izvode radovi i mjere zaštite i sanacije životne sredine radi obezbjeđenja života i zdravlja ljudi i imovine, u skladu sa dopunskim rudarskim projektom trajne obustave radova.

(2) Rudarske planove i skice, mjerne knjige i ostalu dokumentaciju o stanju rudarskih radova u periodu trajne obustave rada koncesionar je dužan da preda na čuvanje Ministarstvu.

Član 26.

(1) Koncesionar je dužan da, u toku i po završetku izvođenja radova na eksploataciji mineralnih sirovina, privede zemljište na eksploatacionom polju prvobitnoj ili drugoj namjeni, u skladu sa odobrenim projektom rekultivacije zemljišta, odnosno da preduzme mjere zaštite zemljišta na kome su se izvodili radovi i mjere zaštite i sanacije životne sredine i voda radi obezbjeđenja života i zdravlja ljudi i imovine.

(2) Pregled izvršenih radova iz stava 1. ovog člana vrši Inspektorat.

Član 27.

Nije dozvoljeno organizovanje i sprovođenje štrajka u jamskim prostorijama ili u drugim rudarskim objektima i prostorima u kojima postoji potencijalna opasnost po život i zdravlje ljudi.

Član 28.

(1) Pravo na štrajk se ostvaruje pod uslovom da se tokom održavanja štrajka obezbijedi sigurnost rudarskih objekata, zaštita života i zdravlja ljudi i zaštita životne sredine.

(2) Radi ispunjavanja uslova iz stava 1. ovog člana, a posebno u jamama sa metanom i opasnom prašinom, koncesionar je dužan da obezbijedi obavljanje poslova: nadzora, odvodnjavanja, provjetravanja, održavanja prohodnosti puteva u objektu i održavanja uređaja.

(3) Koncesionar svojim aktom uređuje poslove iz stava 2. ovog člana, čije je obavljanje neophodno za obezbjeđivanje uslova za ostvarivanje prava na štrajk.

Član 29.

(1) Vlada Republike Srpske može da odobri eksploataciju kamena u količini do 10.000 m³ za izgradnju ili rekonstrukciju vjerskih objekata i kulturno-istorijskih spomenika bez ugovora o koncesiji pri čemu je obavezno utvrditi i geodetski snimiti stanje prije početka i nakon završetka radova i dostaviti nadležnom ministarstvu izvještaj o izvršenoj eksploataciji i utrošku kamena.

(2) Vlasnici, odnosno korisnici zemljišta mogu na zemljištu čiji su vlasnici, odnosno korisnici da vrše eksploataciju sirovina za dobijanje građevinskog materijala za sopstvene potrebe u količini do 100 m³, za jednokratno korišćenje, uz odobrenje i kontrolu nadležnog organa jedinice lokalne samouprave na čijem se prostoru zemljište nalazi.

III RUDARSKI PROJEKTI, IZVOĐENJE RUDARSKIH RADOVA I UPOTREBA RUDARSKIH OBJEKATA

1. Glavni, dopunski, uprošćeni rudarski projekat i projekat za izvođenje rudarskih radova izvan eksploatacionog polja.

Član 30.

(1) Rudarski projekti na osnovu kojih se izvode rudarski radovi su: glavni, dopunski, uprošćeni rudarski projekat i projekat za izvođenje rudarskih radova izvan eksploatacionog polja.

(2) Rudarski projekti iz stava 1. ovog člana izrađuju se na osnovu rezultata istražnih radova, analiza, elaborata i drugih dokumenata kojim se razrađuju i analiziraju: tehnički, tehnološki i ekonomski uslovi izvođenja radova, uslovi zaštite od požara, uslovi zaštite životne sredine, uslovi zaštite voda i zaštite na radu, rekultivacija zemljišta i drugi uslovi od uticaja na ocjenu tehničko-tehnološke i ekonomske opravdanosti eksploatacije i izvođenja rudarskih radova.

Član 31.

(1) Rudarske projekte iz člana 30. ovog zakona može da izrađuje privredno društvo:

a) koje je upisano u registar poslovnih subjekata kod nadležnog registarskog suda za obavljanje te djelatnosti,

b) koje ima u radnom odnosu na neodređeno radno vrijeme sa punim radnim vremenom najmanje dva diplomirana inženjera rudarstva sa položenim stručnim ispitom i tri godine radnog iskustva i

v) koje ispunjava uslove u pogledu tehničke opremljenosti i zaštite na radu.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana izradu rudarskih projekata može vršiti i strano privredno društvo pod uslovima da je u Republici Srpskoj upisano u sudski registar za obavljanje te djelatnosti i koje ima u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na neodređeno vrijeme, najmanje dva zaposlena diplomirana inženjera rudarstva sa položenim stručnim ispitom, od kojih jedan ima licencu za projektovanje.

(3) Za mašinski, građevinski, elektrotehnički, geodetski i drugi dio rudarskog projekta, privredno društvo iz stava 1. i 2. ovog člana obavezno je da angažuje i diplomirane inženjere tih struka, koji imaju položen stručni ispit i najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

(4) Privredno društvo iz stava 1. i 2. ovog člana za izradu rudarskih projekata za objekte na površini (garderobe sa kupatilom, stanice za spasavanje, dispečerske centre, regulacije vodotoka, sonovode, industrijske kolosijeke, žičare, puteve, radionice, skladišta, rezervoare, glavne trafo-stanice, dalekovode i sistem veza) i za izradu projekata rekultivacije može da angažuje drugo privredno društvo ili lica koja ispunjavaju uslove za izradu projektne dokumentacije u skladu sa drugim propisima.

(5) Privredno društvo iz stava 1. i 2. ovog člana dužno je da se pri izradi projekata pridržava propisanih mjera zaštite na radu, zaštite životne sredine, standarda i tehničkih normativa za rudarske radove i da koristi pouzdane podatke o utvrđenim količinama i kvalitetu mineralnih sirovina, te da primijeni racionalnu metodu eksploatacije ležišta, koristeći savremena dostignuća nauke i tehnike.

(6) Ispunjenost uslova iz ovog člana provjerava Inspektorat u postupku redovnog inspeksijskog nadzora.

(7) Privredno društvo iz stava 1. i 2. ovog člana dužno je da, najkasnije osam dana prije početka obavljanja djelatnosti, o tome obavijesti Ministarstvo i Inspektorat.

(8) Za sva tehnička rješenja i kvalitet projekta odgovorni su privredno društvo u kome je projekat izrađen i projektant koji ga je uradio.

Član 32.

U izradi glavnog i dopunskog rudarskog projekta i projekata za izvođenje rudarskih radova izvan eksploatacionog polja ne mogu da učestvuju lica zaposlena u Ministarstvu, Inspektoratu i privrednom društvu koje vrši reviziju projekta.

Član 33.

(1) Rudarski projekti podliježu reviziji.

(2) Revizija iz stava 1. ovog člana obuhvata kontrolu u pogledu tehničkih i tehnoloških rješenja, primjene mjera i normativa zaštite na radu, zaštite životne sredine, sigurnosti objekata i ljudi, podzemnih, površinskih i susjednih objekata, kao i kontrolu u pogledu primjene savremenih dostignuća i metoda rudarske nauke i tehnike i usklađenosti sa tehničkim propisima, normativima i standardima.

(3) Reviziju projekata iz stava 1. ovog člana može da vrši privredno društvo koje ispunjava uslove za izradu rudarskih projekata propisane članom 31. ovog zakona.

(4) Ispunjenost uslova iz stava 3. ovog člana provjerava Inspektorat u postupku redovnog inspeksijskog nadzora.

(5) Privredno društvo iz stava 3. ovog člana dužno je, najkasnije osam dana prije početka obavljanja djelatnosti, o tome obavijestiti Ministarstvo i Inspektorat.

Član 34.

(1) Privredno društvo koje je izvršilo reviziju rudarskog projekta dužno je da sačini izvještaj o izvršenoj reviziji rudarskog projekta i da na tom projektu potvrdi (revizionu klauzulu) da je projekat urađen u skladu sa propisanim uslovima i u skladu sa članom 33. stav 2. ovog zakona.

(2) Za kvalitet revizije projekta odgovorno je privredno društvo u kojem je vršena revizija i lice koje je izvršilo reviziju projekta.

Član 35.

(1) Glavni rudarski projekti izrađuju se za:

a) izgradnju novih podzemnih i površinskih rudarskih objekata radi eksploatacije ležišta mineralnih sirovina i

b) otvaranje novih rudnih ležišta u postojećim rudnicima i naftnim i gasnim poljima.

(2) Projekat iz stava 1. ovog člana izrađuje se na osnovu bilansnih rezervi mineralnih sirovina A (dokazane), B (vjerovatne) i C₁ (izmjerene) kategorije, sadržanih na prostoru zahvaćenom projektom, tako da udio bilansnih rezervi kategorije A i B mora da bude najmanje 60%, od toga rezerve A kategorije ne mogu da budu manje od 10%, a ukupno utvrđenih bilansnih rezervi C₁ kategorije, kao podloga za projektovanje, može da se uzme najviše 50%, pod uslovom da se kontinuirano nastavlja na rezerve B kategorije ili kad njihov prostorni položaj omogućava otkopavanje istim zahvatom otvaranja.

Član 36.

(1) Dopunski rudarski projekat izrađuje se za izvođenje sljedećih rudarskih radova:

- a) za izgradnju rudarskih objekata i postrojenja u postojećim rudnicima na otvaranju i eksploataciji novih horizonata, etaža, revira, otkopnih polja ili dijelova sloja i rudnih tijela, dijelova tečnih i gasovitih ležišta,
 - b) za izradu novih rudarskih izvoznih i vjetrenih okana, sistema ventilacije i izradu istražnih okana i jamskih prostorija,
 - v) za izgradnju jamskih magacina eksploziva i novu ili bitnu izmjenu postojeće otkopne metode,
 - g) za izgradnju i veću rekonstrukciju rudarskih objekata direktno vezanih za eksploataciju ili preradu mineralnih sirovina,
 - d) za trajnu obustavu radova, saniranje većih klizišta i druge veće sanacije,
 - đ) za tehnologije i postrojenja i dodatna rješenja u okviru bezbjednosti u rudniku i kolektivne zaštite i
 - e) za djelimičnu ili potpunu eksploataciju zaštitnih stubova i tehničku rekultivaciju.
- (2) Projekat iz stava 1. ovog člana mora biti izrađen u skladu sa odobrenim glavnim rudarskim projektom.

Član 37.

Uprošćeni rudarski projekat izrađuje se za radove manjeg obima, jednostavnije i tipske objekte, postrojenja i uređaje, kao i za manja i nužna odstupanja od glavnog, odnosno dopunskog rudarskog projekta, a koji nemaju uticaj na osnovna projektna rješenja, kao i za izvođenje rudarskih istražnih radova, koji se izvode na osnovu projekta geoloških istraživanja.

Član 38.

- (1) Rudarski radovi na objektima koji se nalaze izvan eksploatacionog polja, a u funkciji su dodijeljene koncesije, izvode se po projektu za izvođenje rudarskih radova izvan eksploatacionog polja.
- (2) Projekti iz stava 1. ovog člana mogu se izrađivati za pripremu, obogaćivanje i oplemenjivanje mineralnih sirovina, vodosabirnike, glavne i pomoćne magacine eksploziva, jalovišta i za objekte, postrojenja i uređaje koji čine cjelinu sa električnom mrežom rudnika.

2. Izvođenje rudarskih radova

Član 39.

Rudarskim radovima smatraju se:

- a) izrada bušotina, etaža i izrada svih horizontalnih, kosih i vertikalnih jamskih prostorija,
- b) izrada, izgradnja i rekonstrukcija rudarskih objekata u zemlji i na njenoj površini,
- v) radovi na otvaranju i razradi ležišta mineralnih sirovina,
- g) vađenje mineralnih sirovina,
- d) radovi na pripremi, obogaćivanju i oplemenjivanju mineralnih sirovina,
- đ) radovi na odlaganju jalovine i deponovanju korisnih mineralnih sirovina,
- e) radovi koji se izvode na osnovu odobrenih rudarskih projekata,
- ž) radovi koji se obavljaju u cilju istraživanja mineralnih sirovina,

z) rudarska geodetska mjerenja,

i) radni postupci pri montaži, tehničkoj zaštiti, održavanju, popravkama, prepravkama i tehničkoj kontroli rudarskih objekata i

j) radovi koji se izvode radi zaštite na radu, zaštite životne sredine i racionalnog korišćenja mineralnih sirovina.

Član 40.

(1) Koncesionar može da počne sa izvođenjem rudarskih radova po glavnom, dopunskom projektu i po projektu za objekte izgrađene izvan eksploatacionog polja nakon dobijanja rješenja za izvođenje radova (u daljem tekstu: rješenje za građenje).

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana donosi ministar, na osnovu podnesenog zahtjeva koncesionara.

Član 41.

Rješenje za izvođenje radova po uprošćenom rudarskom projektu donosi organ ili lice koje koncesionar ovlasti svojim aktom.

Član 42.

Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje sadržaju glavnog, dopunskog, uprošćenog rudarskog projekta i projekta za objekte izrađene izvan eksploatacionog polja postupak revizije, sadržaj revizione klauzule, kao i postupak odobravanja rudarskih projekata.

Član 43.

(1) Koncesionar je dužan da o početku izvođenja rudarskih radova obavijesti Ministarstvo, Inspektorat i nadležni organ jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji će izvoditi radove, najkasnije osam dana prije početka izvođenja radova, a za radove kojima se utiče na režim voda ili narušava životna sredina dužan je da obavijesti i nadležna ministarstva.

(2) Koncesionar koji vrši eksploataciju prirodnog gasa i podzemnih voda dužan je da, u roku iz stava 1. ovog člana, obavijesti Ministarstvo, Inspektorat i nadležni organ jedinice lokalne samouprave o početku radova na svakoj bušotini.

Član 44.

(1) Koncesionar tokom izgradnje rudarskih objekata mora posjedovati:

a) rješenje o upisu u sudski registar,

b) odobrene rudarske projekte,

v) ugovor o koncesiji,

g) akt o imenovanju lica odgovornih za tehničko rukovođenje,

d) akt o imenovanju nadzornog organa,

đ) rješenje za građenje rudarskih objekata po glavnom, odnosno dopunskim rudarskim projektima i po projektu za objekte izgrađene izvan eksploatacionog polja,

e) rješenje za izvođenje radova po uprošćenom rudarskom projektu,

ž) građevinski dnevnik,

z) dokaz o kvalitetu izvedenih radova i upotrebljivosti ugrađenih proizvoda i opreme,

i) dokumentaciju iz člana 54. ili, ako se vrši eksploatacija nafte i zemnog gasa, dokumentaciju iz člana 55. ovog zakona, i

j) drugu dokumentaciju, dozvole i saglasnosti za koje su posebnim propisima utvrđene da ih koncesionar, nakon početka izgradnje, mora imati na gradilištu rudarskih objekata.

(2) Dokumentaciju iz stava 1. ovog člana nakon završetka građenja rudarskih objekata koncesionar trajno čuva.

Član 45.

(1) Koncesionar je obavezan izraditi plan izvođenja rudarskih radova za narednu godinu i izvještaj o realizaciji plana za prethodnu godinu.

(2) Plan iz stava 1. ovog člana dostavlja se Ministarstvu najkasnije do 31. januara, a izvještaj o realizaciji plana do 31. marta naredne godine.

(3) Godišnji plan iz stava 1. ovog člana obuhvata: izvođenje rudarskih radova na otvaranju i eksploataciji, ekonomske efekte, koncesionu naknadu, potrošnju goriva, mjere zaštite na radu i zaštite životne sredine, mjere za bezbjednost ljudi i zaštitu imovine, istražne radove i druge radove kojima će se ostvariti planirana proizvodnja za tu godinu.

3. Upotreba rudarskih objekata

Član 46.

(1) Rudarski objekti mogu se početi koristiti, odnosno staviti u pogon, otpočeti sa komercijalnim radom nakon što ministar donese rješenje za upotrebu (u daljem tekstu: upotrebna dozvola).

(2) Upotrebna dozvola iz stava 1. ovog člana donosi se nakon što se tehničkim pregledom utvrdi da su rudarski objekti i postrojenja izgrađeni u skladu sa odobrenim glavnim, dopunskim i projektom za izvođenje rudarskih radova izvan eksploatacionog polja.

Član 47.

(1) Koncesionar podnosi zahtjev za izdavanje upotrebne dozvole.

(2) Uz zahtjev iz stava 1. ovog člana prilaže se:

a) rješenje za građenje po glavnom, dopunskom rudarskom projektu i projektu za objekte izgrađene izvan eksploatacionog polja,

b) podaci o učesnicima u izgradnji rudarskih objekata,

v) pisana izjava izvođača o izvedenim radovima i uslovima korišćenja i održavanja rudarskih objekata,

g) dokazi o kvalitetu izvedenih radova i upotrebljivosti ugrađenih proizvoda i opreme,

d) izvještaj nadzornog organa o izgradnji rudarskih objekata i

đ) dokumentacija o izvršenim periodičnim pregledima za rudarske objekte.

(3) Ako je za izdavanje upotrebne dozvole posebnim zakonima propisana obaveza prethodnog pribavljanja saglasnosti ili dozvola drugih organa, uz zahtjev iz stava 1. ovog člana, podnosi se i ta saglasnost, odnosno dozvola.

Član 48.

Upotrebna dozvola može da se izda ako se utvrdi:

- a) da je rudarski objekat ili njegov dio izgrađen u skladu sa rudarskim projektom na osnovu kojeg je izdato rješenje za građenje i u skladu sa tehničkim propisima, normativima i standardima, čija je primjena obavezna pri izgradnji rudarskih objekata i
- b) da su ispunjeni propisani uslovi u pogledu mjera zaštite na radu, zaštite voda, zaštite od požara, zaštite životne sredine i drugi propisani uslovi za izgradnju te vrste objekta.

Član 49.

- (1) Ispunjenost uslova iz člana 48. ovog zakona utvrđuje se tehničkim pregledom objekta.
- (2) Tehnički pregled iz stava 1. ovog člana obavlja komisija koju rješenjem imenuje ministar.
- (3) U radu komisije za tehnički pregled rudarskog objekta ili njegovog dijela izgrađenog po glavnom ili dopunskom rudarskom projektu mogu da učestvuju diplomirani inženjeri odgovarajućih struka (rudarske, elektrotehničke, mašinske, građevinske i drugih struka) sa položenim stručnim ispitom i tri godine radnog iskustva.
- (4) Komisija za tehnički pregled sačinjava zapisnik o izvršenom tehničkom pregledu koji dostavlja koncesionaru i ministru sa prijedlogom za dalje postupanje.
- (5) Troškove tehničkog pregleda snosi podnosilac zahtjeva, a oni se utvrđuju rješenjem o upotrebnoj dozvoli.

Član 50.

- (1) Tehnički pregled rudarskog objekta u podzemnim otkopnim poljima kojima se vrši dobijanje mineralnih sirovina u pojasevima ili etažama na površinskim kopovima, vrši se samo za prvi pojas ili etažu ako se tehnologija rada ne mijenja.
- (2) Za fabrički izrađenu rudarsku mehanizaciju koja može samostalno da se koristi ne izdaje se upotrebna dozvola.
- (3) Mehanizacija iz stava 2. ovog člana podliježe periodičnim pregledima i ispitivanjima u skladu sa propisima o zaštiti na radu.

Član 51.

- (1) O mjestu, danu i satu obavljanja tehničkog pregleda Ministarstvo je dužno da obavijesti koncesionara najkasnije 15 dana prije obavljanja tehničkog pregleda.
- (2) Koncesionar je dužan da komisiji za tehnički pregled dâ na uvid:
 - a) dokumentaciju iz čl. 44. i 47. ovoga zakona i drugu dokumentaciju, dozvole i odobrenja za koje je posebnim propisima predviđena obaveza da koncesionar mora imati na rudarskim objektima i
 - b) geodetski snimak stvarnog stanja (situaciona karta) samo za izgrađene rudarske objekte za eksploataciju mineralnih sirovina.

Član 52.

- (1) Za utvrđivanje ispravnosti i namjene rudarskog objekta za određenu upotrebu, te ako je neophodna prethodna provjera instalacija, uređaja, opreme i postrojenja, stabilnosti ili bezbjednosti objekta, kao i

za druga slična ispitivanja ili u slučaju da je to predviđeno rudarskim projektom, može da se odobri puštanje tog objekta u probni rad.

(2) Koncesionar ne može da stavi u probni rad ili u upotrebu rudarske objekte, prostore, sredstva za rad, uređaje i opremu i sredstva lične zaštite prije nego što utvrdi da odgovaraju propisima i donesenim standardima.

(3) Rudarski objekti izgrađeni na osnovu odobrenog glavnog, dopunskog rudarskog projekta i projekta za objekte izgrađene izvan eksploatacionog polja, mogu da se puste u probni rad najduže šest mjeseci, poslije izvršenog tehničkog pregleda stručne komisije koju je obrazovao koncesionar, sa zadatkom da utvrdi da li su izvedeni radovi u skladu sa rješenjima datim u rudarskim projektima.

(4) Stručna komisija iz stava 3. ovog člana obavezna je pratiti rezultate probnog rada i voditi zapisnik o tome.

(5) Prije puštanja objekta u probni rad, koncesionar je dužan da obavijesti Ministarstvo i Inspektorat o početku probnog rada.

(6) Po završetku probnog rada, koncesionar je dužan da podnese zahtjev za tehnički pregled objekta.

IV RUDARSKA GEODETSKA MJERENJA I RUDARSKI PLANOVI

Član 53.

(1) Koncesionar je dužan da organizuje obavljanje poslova rudarskih geodetskih mjerenja ili da angažuje privredno društvo koje ispunjava uslove iz stava 4. ovog člana za obavljanje tih poslova, i da na osnovu izvršenih mjerenja izrađuje planove, odnosno karte iz kojih se može utvrditi stanje rudarskih radova, njihov međusobni položaj i položaj rudarskih radova u odnosu na stare rudarske radove, na objekte i vode na površini i na životnu sredinu.

(2) U okviru poslova rudarskih mjerenja koncesionar je dužan da izrađuje odgovarajuću grafičku dokumentaciju koja sadrži podatke o promjenama na površini terena i o stanju rudarskih objekata u eksploatacionom polju.

(3) Koncesionar koji samostalno organizuje službu mjerenja obavezno ima u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom lice koje ima završen rudarski ili geodetski fakultet, tri godine radnog iskustva i položen stručni ispit.

(4) Poslove rudarskih geodetskih mjerenja iz stava 1. ovog člana može da obavlja privredno društvo koje je upisano u registar poslovnih subjekata kod nadležnog registarskog suda za obavljanje te djelatnosti, koje ima u radnom odnosu na neodređeno radno vrijeme sa punim radnim vremenom najmanje jednog diplomiranog inženjera rudarstva ili diplomiranog inženjera geodezije, koji ima tri godine radnog iskustva i položen stručni ispit.

(5) Ispunjenost uslova iz stava 4. ovog člana provjerava Inspektorat u postupku redovnog inspekcijskog nadzora.

(6) Privredno društvo, odnosno drugo pravno lice iz stava 4. ovog člana dužno je da, najkasnije osam dana prije početka obavljanja djelatnosti, o tome obavijesti Ministarstvo i Inspektorat.

Član 54.

(1) Koncesionar je dužan da za vrijeme izvođenja rudarskih radova obezbijedi:

a) situacioni plan – kartu eksploatacionog polja,

- b) geološku kartu eksploatacionog polja i njegove okoline sa karakterističnim geološkim profilima,
 - v) plan sa ucrtanom površinskom situacijom i podzemnim prostorima, odnosno površinskim otkopima,
 - g) planove pojedinih jama, odnosno jamskih i površinskih otkopa,
 - d) otkopne i etažne planove svih jamskih i površinskih rudarskih radova,
 - đ) planove energetske mreže (električne mreže, komprimiranog vazduha i drugo), vodovodne mreže, kao i jamskih postrojenja, sa osnovnim tehničkim podacima,
 - e) planove provjetravanja jama i
 - ž) hidrogeološke i tektonske planove za rudarske objekte sa velikim pritokom vode i složenom tektonikom.
- (2) Planovi iz stava 1. t. g), d) i e) ovog člana ažuriraju se svakog mjeseca prema napredovanju rudarskih radova, a planovi iz t. v), đ) i ž) ovog člana samo kada nastanu promjene.
- (3) Planovi se ažuriraju i u kraćim rokovima kad se radovi izvode u blizini starih radova ili napuštenih dijelova jama, na području jamske vatre i akumulacije voda.
- (4) U nove rudarske planove moraju se prenijeti svi detalji iz starih rudarskih planova, kao što su: stari jamski otvori, stari radovi i rasjedi, visinske kote i drugi detalji.
- (5) Na zahtjev Ministarstva, koncesionar je dužan da, najkasnije u roku od 15 dana od prijema ovog zahtjeva, dostavi kopije planova iz stava 1. t. v), g), d), đ), e) i ž) ovog člana.

Član 55.

Koncesionar koji vrši eksploataciju podzemnih mineralnih voda, nafte i zemnih gasova u toku izvođenja radova mora da obezbijedi:

- a) situacioni plan eksploatacionog polja u kojem su naznačene sve istražne i eksploatacione bušotine i ostali uređaji,
- b) geološku kartu eksploatacionog polja i njegove okoline, sa karakterističnim geološkim profilima,
- v) šemu eksploatacionog objekta na naftno-gasnom polju,
- g) strukturnu kartu na kojoj su naznačene granice rubne vode i
- d) podatke i izvještaje o bušenju, elektrokarotažnim mjerenjima, zacjevljenju, perforaciji, osvajanju i mjerenju dinamičkog i statičkog pritiska, gasnom faktoru i svim ostalim fizičko-hemijskim analizama kolektora i fluida.

Član 56.

Situacioni plan eksploatacionog polja i sva rudarska geodetska mjerenja i grafička prikazivanja rudarskih radova povezuju se sa tačkama trigonometrijske mreže Republike Srpske.

Član 57.

- (1) O svim izvršenim rudarskim geodetskim mjerenjima koncesionar je dužan da vodi rudarske geodetske mjerne knjige.
- (2) Rudarske geodetske mjerne knjige iz stava 1. ovog člana moraju biti ovjerene na način utvrđen propisima o ovjeravanju poslovnih knjiga.

Član 58.

Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje način vršenja rudarskih geodetskih mjerenja, vođenje rudarskih geodetskih mjernih knjiga i izrada rudarskih planova i karata.

V MJERE ZAŠTITE

Član 59.

(1) Koncesionar je dužan da provodi sve mjere zaštite, uključujući i mjere zaštite zdravlja na radu, zaštite voda i zaštite životne sredine (u daljem tekstu: mjere zaštite), u skladu sa odredbama ovoga zakona i propisa donesenih na osnovu njega.

(2) U pogledu mjera zaštite, koje nisu uređene ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega, primjenjuju se propisi doneseni u oblasti zaštite na radu, standardizacije, zaštite od požara, zaštite životne sredine i zbrinjavanja otpada.

Član 60.

(1) Radi očuvanja bezbjednosti i zdravlja radnika, koncesionar je dužan da obezbijedi:

a) da su radna mjesta planirana, opremljena, stavljena u funkciju, korišćena i održavana na takav način da radnici mogu izvršavati posao koji im je dodijeljen bez ugrožavanja sopstvene bezbjednosti i zdravlja i bezbjednosti i zdravlja drugih radnika,

b) da se rad na radnim mjestima, kada su radnici prisutni, odvija pod nadzorom odgovorne osobe,

v) da se rad koji uključuje posebne opasnosti odvija na način i u skladu sa datim uputstvima i povjeren je isključivo stručnim licima,

g) da su sva bezbjednosna uputstva razumljiva za sve radnike na koje se odnose,

d) svim radnicima lična zaštitna sredstva i opremu i odgovarajuća sredstva prve pomoći,

đ) obuku radnika za samostalan i bezbjedan rad i rukovanje sredstvima rada,

e) organizovanje poslova zaštite na radu,

ž) organizovanje poslova protivpožarne zaštite, zdravstvene zaštite i službe spasavanja i njihovo snabdijevanje odgovarajućom opremom i

z) periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad, uređaja i opreme i sredstava lične zaštite, kao i preventivne i periodične preglede ispitivanja uslova radne sredine, odnosno fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti (osim jonizirajućih zračenja) mikroklimе, elektroinstalacija i gromobranskih instalacija u rudarskim objektima.

(2) Koncesionar je dužan da donese akta kojima se uređuje zaštita zdravlja i zaštita na radu radnika iz stava 1. ovog člana.

Član 61.

(1) Koncesionar je obavezan donijeti akt o procjeni rizika za sva radna mjesta.

(2) Aktom o procjeni rizika iz stava 1. ovog člana sagledava se: organizacija rada, radni procesi, zahtjevi rada, sredstva za rad, sirovine i materijali koji se koriste u tehnološkom i radnom procesu, sredstva i oprema za ličnu zaštitu, kao i drugi elementi koji mogu da izazovu rizik od povrede na radu,

profesionalnog oboljenja ili bolesti u vezi sa radom na radnom mjestu, kao i način i mjere za njihovo otklanjanje.

(3) Akt o procjeni rizika donosi se prije nego što se počne sa radom i mijenja se u slučaju nove opasnosti i promjene nivoa rizika u procesu rada.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuje sadržaj akta o procjeni rizika.

Član 62.

(1) Koncesionar je dužan da obezbijedi:

a) tehničko rukovođenje odgovarajućih struka i stalni nadzor nad svim rudarskim radovima i objektima, u svim smjenama, gdje je proces proizvodnje organizovan u više smjena i

b) stalni nadzor nad provjetravanjem u jamama ugroženim metanom ili eksplozivnom prašinom.

(2) Koncesionar je dužan da vodi knjigu rudarskog nadzora, u koju se unose i nalog rudarskog inspektora, izdat na licu mjesta pri vršenju nadzora u rudniku, u slučaju neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi ili veće materijalne štete.

(3) U knjigu rudarskog nadzora unose se i naređenja lica ovlašćenih aktom koncesionara, a koja se odnose na mjere zaštite na radu i koja su izdata na licu mjesta pri pregledu radova.

(4) Knjiga rudarskog nadzora vodi se posebno za svaku jamu, površinski kop, objekte pripreme mineralnih sirovina i za svaku bušotinu pri eksploataciji podzemnih voda, nafte i zemnog gasa.

(5) Knjiga rudarskog nadzora vodi se u pisanoj formi.

Član 63.

(1) Koncesionar može osposobljenom radniku dati na upotrebu sredstva za rad, opasne materije, odnosno sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu samo:

a) ako raspolaže propisanom dokumentacijom za njihovu upotrebu i održavanje, pakovanje, transport, korišćenje i skladištenje u kojoj je proizvođač, odnosno isporučilac naveo sve bezbjednosno-tehničke podatke važne za otklanjanje rizika na radu i

b) ako je obezbijedio sve mjere za zaštitu radnika koje su određene tom dokumentacijom, tehničkim propisima i standardima.

(2) Koncesionar je dužan da obezbijedi prevod dokumentacije iz stava 1. t. a) i b) ovog člana na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Republici.

Član 64.

(1) Koncesionar je obavezan donijeti akt o ličnim zaštitnim sredstvima za svako radno mjesto.

(2) Koncesionar je obavezan radnicima obezbijediti i staviti na raspolaganje potrebna lična zaštitna sredstva u skladu sa aktom iz stava 1. ovog člana i obezbijediti opremu za prvu pomoć na svim mjestima gdje to zahtijevaju radni uslovi i ona kao takva treba da budu označena odgovarajućim znakovima i da su lako dostupna.

Član 65.

(1) Svaki radnik koji zasnuje radni odnos kod koncesionara, prije raspoređivanja na poslove, odnosno radne zadatke, upoznaje se sa poslom koji će obavljati, propisima o mjerama zaštite u vezi sa poslom

i mjerama zaštite od požara, sa opasnostima koje mogu nastati u poslu, kao i sa organizovanjem i provođenjem zaštite na radu i ima pravo zahtijevati, od lica za to određenog, da mu da što preciznije informacije o opasnostima posla, sa pravima, odnosno dužnostima u vezi sa zaštitom na radu i uslovima rada.

(2) Radnik koji se prvi put raspoređuje na rudarske poslove mora se postepeno, a najmanje 15 dana, uvoditi u posao pod neposrednim nadzorom radnika instruktora koga nadležno odgovorno lice odredi i u tom roku ne može samostalno obavljati poslove na koje je raspoređen.

(3) Radnik koji se prerasporedio na druge poslove i zadatke prije početka rada na tim poslovima mora da se upozna sa radom, propisima i mjerama zaštite i opasnostima koje mogu nastati na tim poslovima i zadacima.

(4) Svaki radnik dužan je u toku rada stalno upotpunjavati i usavršavati svoje znanje iz oblasti zaštite na radu.

Član 66.

(1) Koncesionar je dužan, najmanje jedanput godišnje, provjeravati teoretsko i praktično poznavanje propisa o tehničkim mjerama i o mjerama zaštite na radu, kao i poznavanje plana odbrane i akcije spasavanja u slučajevima iznenadnih udesa, kod nadzornog i tehničkog osoblja, palilaca mina, kao i visokokvalifikovanih i kvalifikovanih radnika čiji je rad neposredno vezan za rudarske radove.

(2) Radnici koji ne pokažu zadovoljavajuće poznavanje propisa o tehničkim mjerama i o mjerama zaštite na radu, a naročito o provođenju plana odbrane i akcije spasavanja, ne mogu da obavljaju poslove dok se ponovnim provjeravanjem ne utvrdi da su ovladali tim poslovima.

(3) Koncesionar je dužan da donese i provodi posebne programe za sticanje znanja iz oblasti zaštite na radu prema vrsti poslova i stručnosti radnika.

Član 67.

(1) Koncesionar je dužan samostalno organizovati poslove zaštite na radu ili za te poslove angažovati drugo privredno društvo koje ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

(2) Koncesionar koji samostalno organizuje poslove zaštite na radu mora imati u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom lice sa završenim rudarskim fakultetom, koje ima tri godine radnog iskustva i položen stručni ispit, i potreban broj lica sa visokom stručnom spremom odgovarajućih struka, koja imaju po tri godine radnog iskustva i položene stručne ispite.

(3) Radnik koji rukovodi poslovima zaštite na radu obavezno je diplomirani inženjer rudarstva sa tri godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom.

Član 68.

Poslovi zaštite na radu su:

a) praćenje i kontrola provođenja mjera zaštite,

b) učestvovanje u pripremi akta o procjeni rizika,

v) učestvovanje u opremanju i uređivanju radnog mjesta radi ostvarivanja bezbjednih i zdravih uslova rada, kao i predlaganje mjera za poboljšanje uslova rada, naročito na radnom mjestu sa povećanim rizikom,

- g) praćenje zdravstvenog stanja radnika, kao i stanja u vezi sa povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi sa radom, učastvovanje u utvrđivanju njihovih uzroka, kao i priprema izvještaja sa prijedlozima mjera za njihovo otklanjanje,
- d) kontrola i davanje savjeta nadležnim organima u koncesionaru u planiranju, izboru, korišćenju i održavanju sredstava za rad, opasnih materija i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu,
- đ) davanje prijedloga za obezbjeđivanje i unapređivanje mjera zaštite,
- e) davanje stručnog mišljenja na glavni, dopunski, uprošćeni rudarski projekat i projekat za izvođenje radova na objektima izvan eksploatacionog polja i na njihovu usklađenost sa standardima i propisanim mjerama zaštite,
- ž) da zabrani rad na radnom mjestu ili upotrebu sredstava za rad i sredstava za opremu i ličnu zaštitu na radu u slučaju kada se utvrdi neposredna opasnost po život i zdravlje radnika,
- z) da izrađuje, šestomjesečno, izvještaj o stanju zaštite na radu i zaštiti voda i životne sredine i da ga dostavi na razmatranje nadležnim organima koncesionara i Inspektoratu,
- i) da vodi evidencije u oblasti zaštite i zdravlja na radu, kao i podatke o vrstama i količinama opasnih i štetnih materija koje se koriste u vršenju djelatnosti, odnosno da vodi evidenciju podataka o vrstama i količinama opasnih, štetnih i otpadnih materija koje se ispuštaju ili odlažu u životnu sredinu,
- j) saradnja i koordinacija rada sa službom medicine rada o svim pitanjima u oblasti zaštite i zdravlja na radu i
- k) vršenje i drugih poslova koja su joj data u nadležnost aktom koncesionara.

Član 69.

(1) Poslovima izrade akta o procjeni rizika, periodične preglede i ispitivanja sredstava za rad, uređaja, opreme i sredstava lične zaštite, kao i preventivne i periodične preglede ispitivanja uslova radne sredine, odnosno fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti (osim jonizirajućih zračenja) mikroklimе, elektroinstalacija i gromobranskih instalacija u rudarskim objektima, može da obavlja privredno društvo koje posjeduje licence dobivene na osnovu propisa koji uređuju oblast zaštite i zdravlja na radu i koje ima u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom najmanje jednog diplomiranog inženjera rudarstva sa tri godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom.

(2) Izuzetno, poslove iz stava 1. ovog člana u jamama ugroženim metanom ili eksplozivnom prašinom može da obavlja i privredno društvo koje posjeduje licence dobivene na osnovu propisa koji uređuju oblast zaštite i zdravlja na radu i koje ima u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa punim radnim vremenom najmanje jednog diplomiranog inženjera rudarstva sa tri godine radnog iskustva na poslovima u podzemnoj eksploataciji i položenim stručnim ispitom.

(3) Ispunjenost uslova iz ovog člana provjerava Inspektorat u postupku redovnog inspekcijskog nadzora.

(4) Privredno društvo, odnosno drugo pravno lice iz st. 1. i 2. ovog člana dužno je, najkasnije osam dana prije početka obavljanja djelatnosti, o tome obavijestiti Ministarstvo i Inspektorat.

Član 70.

(1) Poslove službe za spasavanje, protivpožarne zaštite i zdravstvene zaštite vrše radnici koji su za te poslove posebno osposobljeni.

(2) Na obrazložen zahtjev koncesionara, ministar, po pribavljenom mišljenju Inspektorata, može da oslobodi privredno društvo obaveze organizovanja službe spasavanja.

(3) Koncesionar može, ako priroda posla to dozvoljava, poslove protivpožarne zaštite i zdravstvene zaštite povjeriti ovlaštenom i osposobljenom privrednom društvu ili ustanovi, koji te poslove profesionalno obavljaju.

Član 71.

(1) U rudarske podzemne prostorije i ostale rudarske objekte u kojima se pojavljuje metan i drugi zapaljivi i eksplozivni gasovi, pare i prašina i u zonama opasnosti od eksplozija na objektima koji se nalaze na naftnim i gasnim poljima nije dozvoljeno da se unose lako zapaljive materije, pribor za pušenje ili druga sredstava koja mogu izazvati požar, upalu ili eksploziju.

(2) Izuzetno od odredbe iz stava 1. ovog člana, u rudarske podzemne prostorije, kao i ostale rudarske objekte, mogu se unositi i koristiti aparati za zavarivanje samo pod uslovima i na način utvrđen posebnim propisima.

(3) Zaposleni koji je zadužen za magacin, skladište ili rukovodi prevozom i prenosom eksplozivnih sredstava ili obavlja poslove miniranja, kao i druga lica u rudniku koja po bilo kom osnovu dolaze u skladišne prostorije ili pomažu pri prevozu i prenosu eksplozivnih sredstava i miniranju, moraju da se pridržavaju propisanih mjera zaštite na radu i mjera zaštite od požara.

(4) Odgovorni rukovodioci i drugi zaposleni koji učestvuju u tehnološkom procesu i obavljaju stručne poslove zaštite na radu dužni su da sprovedu i kontrolišu sprovođenje mjera zaštite na radu i mjera zaštite od požara koje se odnose na zaštitu od opasnosti od upale i eksplozije metana, drugih opasnih gasova, pare i prašine ili od agresivne mineralne prašine (osim jonizirajućih zračenja), silikoze, provale vode, gorskih udara ili požara.

Član 72.

(1) Ministar donosi pravilnike kojim se propisuju tehničke mjere i mjere zaštite na radu:

- a) Pravilnik o izvođenju rudarskih podzemnih radova,
- b) Pravilnik o izvođenju rudarskih površinskih radova,
- v) Pravilnik o prevozu ljudi i materijala u oknima rudnika,
- g) Pravilnik o rukovanju eksplozivnim sredstvima i miniranju u rudarstvu,
- d) Pravilnik o rukovanju oruđima za rad,
- đ) Pravilnik o istraživanju i eksploataciji nafte i zemnog gasa i
- e) Pravilnik o električnim postrojenjima u rudnicima sa podzemnom eksploatacijom.

(2) Pravilnici iz stava 1. ovog člana donose se nakon pribavljanja mišljenja Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite.

Član 73.

(1) Pri izvođenju rudarskih radova koncesionar je dužan preduzeti i mjere potrebne za zaštitu života i zdravlja građana, kao i obezbjeđenje imovine, u skladu sa propisima iz te oblasti.

(2) Korisnici i vlasnici zemljišta i objekata na eksploatacionom polju, kao i ostali građani dužni su da se pridržavaju mjera zaštite koje je donio koncesionar, a koje se odnose na kretanje i rad na eksploatacionom polju.

(3) Ukoliko koncesionar koji se bavi eksploatacijom mineralnih sirovina na izvođenju rudarskih radova, ili pružanju usluga angažuje podizvođača, mjere zaštite na radu propisane ovim zakonom i pravilnicima, odnose i na podizvođača.

(4) Koncesionar iz stava 3. ovog člana sa podizvođačem potpisuje ugovor o zaštiti na radu kojim se uređuju odnosi po pitanju zaštite na radu.

(5) Podizvođač je odgovoran za sve posljedice prouzrokovane nesavjesnim radom i nepridržavanjem mjera zaštite na radu propisanim ovim zakonom i ugovorom iz stava 4. ovog člana.

(6) Ukoliko podizvođač iz stava 3. ovog člana na pojedinim poslovima angažuje drugog podizvođača, onda se njihovi međusobni odnosi po pitanju zaštite na radu uređuju međusobnim ugovorom o zaštiti na radu, pri čemu podizvođač iz stava 3. ovog člana nije oslobođen odgovornosti za sprovođenje svih mjera zaštite na radu iz st. 3., 4. i 5. ovog člana.

Član 74.

(1) Svaki radnik zaposlen kod koncesionara dužan je da neodložno, najkraćim putem, obavijesti neposrednog rukovodioca o svakoj pojavi opasnosti pri izvođenju rudarskih radova, a naročito o pojavi eksplozivnih, zapaljivih, zagušljivih i otrovnih gasova, o provali vode, pojavi vatre, upale i eksplozije gasa, pare i prašine, gorskom udaru ili drugim pojavama koje mogu da ugroze bezbjednost ljudi i imovine.

(2) Neposredni rukovodilac dužan je da u slučaju iz stava 1. ovog člana preduzme sve neophodne mjere za sprečavanje nastupanja težih posljedica po bezbjednost zaposlenih i imovine.

(3) O pojavama iz stava 1. ovog člana koncesionar vodi evidenciju koja naročito sadrži podatke o: vrsti pojave, vremenu njenog trajanja, uzroku nastanka i šteti koja je uslijedila nastankom pojave, kao i podatke o utvrđenoj odgovornosti, te neodložno, najkraćim putem, o tome izvještava Inspektorat i Ministarstvo.

Član 75.

Koncesionar je dužan da odmah obavijesti Ministarstvo, Inspektorat i organ uprave koji je nadležan za unutrašnje poslove o svakom smrtnom slučaju, grupnoj povredi, težoj povredi na radu i udesu.

Član 76.

U slučaju udesa (eksplozije, požara, provale vode i slične opasnosti), akcijom spasavanja rukovodi radnik koncesionara sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima, koji je odgovoran za tehničke poslove, ako aktom koncesionara nije određen drugi radnik.

Član 77.

(1) U slučaju opasnosti za koncesionara, vlasnici i korisnici susjednog zemljišta dužni su dozvoliti da se na njihovom zemljištu izvrše neodložni radovi radi otklanjanja te opasnosti.

(2) Koncesionar je dužan da vlasnicima i korisnicima zemljišta nadoknadi štetu pričinjenu radovima iz stava 1. ovog člana.

Član 78.

(1) Mjere zaštite za koncesionara propisane ovim zakonom odnose se i na podizvođača.

(2) Za neizvršavanje obaveza podizvođača iz stava 1. ovog člana odgovoran je koncesionar.

VI NADZOR

Član 79.

(1) Upravni nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši Inspektorat putem nadležne Tehničke inspekcije.

Član 80.

Nadležni inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora, pored ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom i ovlašćenja utvrđenih zakonom kojim je propisan rad Inspektorata, ima i ovlašćenja nadzora nad primjenom propisa iz oblasti zaštite na radu u rudarstvu.

Član 81.

U vršenju inspekcijskog nadzora nadležni inspektor je ovlašćen i da naloži:

a) da se obustavi dalje obavljanje djelatnosti, ako u ostavljenom roku nisu otklonjene utvrđene nepravilnosti i nedostaci,

b) da se obustavi dalje izvođenje radova na eksploataciji, ako se radovi vrše bez ugovora o koncesiji ili se ne vrše u skladu sa tehničkom dokumentacijom na osnovu koje je pribavljeno rješenje za građenje,

v) da se obustavi dalje izvođenje radova ako utvrdi nedostatke koji predstavljaju neposrednu opasnost po život i zdravlje ljudi ili imovinu,

g) preduzimanje mjera bezbjednosti u slučaju kada procijeni da postoji opasnost po život i zdravlje ljudi ili imovinu i

d) da se izvrši vanredni pregled i ispitivanje tehničke ispravnosti sredstava za rad, uređaja i opreme i sredstava lične zaštite, kao i pregled i ispitivanje uslova radne sredine, odnosno fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti (osim jonizirajućih zračenja) mikroklima, elektroinstalacija i gromobranskih instalacija u rudarskim objektima, u slučaju kada privredno društvo nije podnijelo takav zahtjev, a nakon pretrpljene havarije ili upale, eksplozije smjese gasa, pare i prašine, većih popravki i prepravki na rudarskom objektu.

Član 82.

(1) Inspekcija nadležna za poslove rudarstva dužna je da izvrši inspekcijski pregled rudarskih radova i objekata najmanje jedanput godišnje, a rudarskih objekata ugroženih metanom i opasnom ugljenom prašinom najmanje jedanput u šest mjeseci.

(2) Zapisnik o izvršenom inspekcijskom pregledu iz stav 1. ovog člana nadležna inspekcija dostavlja Ministarstvu u roku od sedam dana od dana izvršenog pregleda.

VII KAZNENE ODREDBE

Član 83.

(1) Novčanom kaznom od 10.000 KM do 50.000 KM kazniće se za prekršaj privredno društvo ako:

- a) vrši eksploataciju mineralnih sirovina bez ugovora o koncesiji (član 8),
- b) ne obezbjeđuje optimalno tehničko i ekonomsko iskorišćavanje ležišta mineralnih sirovina u skladu sa revidovanim projektom i ako se ne pridržava propisa o zaštiti na radu, ili drugih propisa o zaštiti zdravlja radnika u rudarstvu, kao i mjera zaštite za bezbjednost građana i imovine (član 11),
- v) zemljište ne privede prvobitnoj ili nekoj drugoj namjeni, prema projektu rekultivacije zemljišta (član 26),
- g) za vrijeme štrajka ne obezbijedi bezbjednost rudarskih objekata, zaštitu života i zdravlja ljudi i zaštitu životne sredine (član 28),
- d) izvodi rudarske radove bez odgovarajuće tehničke dokumentacije i bez odobrenja nadležnog organa (čl. 40. i 41),
- đ) otpočne sa korišćenjem rudarskih objekata prije pribavljanja upotrebne dozvole (član 46),
- e) radi očuvanja bezbjednosti i zdravlja radnika, ne obezbijedi propisane mjere (član 60),
- ž) ne donese akt o procjeni rizika u propisanom roku (čl. 61. i 90),
- z) ne obezbijedi tehničko rukovođenje i stalni nadzor nad svim rudarskim radovima i objektima (člana 62),
- i) angažuje privredno društvo koje ne ispunjava propisane uslove (član 67. stav 1. i član 69),
- j) u jamu sa metanom ili drugim zapaljivim gasom, ili opasnom ugljenom prašinom, ili u objektima na naftnom i gasnom polju lice unese lako zapaljivu materiju ili druge slične stvari (član 71. stav 1),
- k) se zaposlena lica ne pridržavaju propisanih mjera zaštite na radu i mjera zaštite od požara (član 71. stav 3),
- l) ne vrši sprovođenje i kontrolu sprovođenja propisanih mjera zaštite na radu (član 71. stav 4) i
- lj) ne obavijesti Ministarstvo i Inspektorat o početku obavljanja djelatnosti (čl. 14, 31, 33, 53. i 69).

(2) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 10.000 KM za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u privrednom društvu.

Član 84.

(1) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 20.000 KM kazniće se za prekršaj privredno društvo ako:

- a) na poslovima glavnog tehničkog rukovodioca, tehničkog rukovodioca, nadzornika i poslovođe zaposli lica koja ne ispunjavaju propisane uslove (čl. 15. i 16),
- b) istovremeno sa eksploatacijom mineralnih sirovina ne vrši geološka istraživanja na odobrenom eksploatacionom polju (član 20),
- v) na eksploatacionom polju vrši eksploataciju drugih mineralnih sirovina za koje nema ugovor o koncesiji (član 21. stav 1),

- g) na eksploatacionom polju gradi objekte suprotno odredbi člana 22. ovog zakona,
- d) u propisanom roku ne obavijesti Ministarstvo i Inspektorat o privremenoj obustavi radova (član 24. st. 1. i 2),
- đ) u toku izgradnje rudarskih objekata na gradilištu ne posjeduje propisanu dokumentaciju (član 44),
- e) ne izradi plan izvođenja rudarskih radova i izvještaj o izvedenim rudarskim radovima i ne dostavi ih Ministarstvu u propisanom roku (član 45),
- ž) komisiji za tehnički pregled ne pruže na uvid potrebnu dokumentaciju, dozvole i odobrenja (član 51),
- z) prije puštanja rudarskog objekta u probni rad ne obavijesti Ministarstvo i Inspektorat o početku probnog rada (član 52),
- i) ne vodi rudarske geodetske mjerne knjige (član 57),
- j) ne vodi knjigu rudarskog nadzora (član 62. stav 2),
- k) radniku da na upotrebu sredstva za rad, opasne materije, odnosno sredstva i opremu za ličnu zaštitu suprotno odredbi člana 63. ovog zakona,
- l) najmanje jedanput godišnje ne provjerava teorijsko i praktično poznavanje propisa o tehničkim mjerama i zaštiti na radu, kao i planovima odbrane i akciji spasavanja (član 66),
- lj) poslove zaštite na radu obavlja suprotno odredbama člana 68. ovog zakona,
- m) u organizovanju službe spasavanja, protivpožarne zaštite i poslova zdravstvene zaštite postupi suprotno odredbama člana 70. ovog zakona,
- n) ne obavijesti Ministarstvo, Inspektorat i organ uprave koji je nadležan za unutrašnje poslove o smrtnom slučaju, grupnoj povredi, teškoj povredi na radu i udesu (član 75),
- nj) nastavi sa obavljanjem djelatnosti na eksploataciji mineralnih sirovina, izradi rudarskih projekata, reviziji rudarskih projekata, rudarskih geodetskih mjerenja, nakon prijema rješenja o obustavi obavljanja djelatnosti, a prije nego što otkloni utvrđene nepravilnosti i nedostatke (član 81),
- o) nastavi sa izvođenjem radova nakon prijema rješenja o obustavi njihovog izvođenja, a prije nego što otkloni utvrđene nepravilnosti i nedostatke (član 81) i
- p) ne postupi po rješenju inspektora (član 81. tačka d).

(2) Novčanom kaznom od 2.000 KM do 7.500 KM za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u privrednom društvu.

Član 85.

Novčanom kaznom od 2.000 KM do 7.000 KM kazniće se fizičko lice ako:

- a) vrši eksploataciju mineralnih sirovina suprotno odredbama ovog zakona i
- b) vrši vađenje sirovina za dobijanje građevinskog materijala za sopstvene potrebe (član 29. stav 2).

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 86.

Postupci izdavanja rješenja, započeti prije stupanja na snagu ovog zakona, završiće se po odredbama Zakona o rudarstvu („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 10/95, 18/95, 10/98, 63/02, 69/02, 86/03 i 75/10).

Član 87.

(1) Ministar u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi:

- a) Pravilnik o uslovima, načinu i programu polaganja stručnog ispita (član 17. stav 3),
- b) Pravilnik o postupku odobravanja eksploatacionog polja i način vođenja evidencije o odobrenim eksploatacionim poljima (član 19. stav 6),
- v) Pravilnik o sadržaju glavnog, dopunskog, uprošćenog rudarskog projekta i projekte za objekte izgrađene izvan eksploatacionog polja, sadržaju revizije i revizione klauzule i postupak odobravanja rudarskih projekata (član 42),
- g) Pravilnik o načinu vršenja rudarskih geodetskih mjerenja, vođenju rudarskih geodetskih mjernih knjiga i izradi rudarskih planova i karata (član 58),
- d) Pravilnik o sadržaju akta o procjeni rizika (član 61. stav 4),
- đ) Pravilnik o izvođenja rudarskih podzemnih radova (član 72),
- e) Pravilnik o izvođenja rudarskih površinskih radova (član 72),
- ž) Pravilnik o prevozu ljudi i materijala oknima rudnika (član 72),
- z) Pravilnik o rukovanju eksplozivnim sredstvima i miniranjem u rudarstvu (član 72),
- i) Pravilnik o rukovanju oruđima za rad (član 72),
- j) Pravilnik o istraživanju i eksploataciji nafte i zemnog gasa (član 72) i
- k) Pravilnik o električnim postrojenjima u rudnicima sa podzemnom eksploatacijom (član 72).

(2) Do donošenja pravilnika iz stava 1. ovog člana, primjenjuju se podzakonski akti koji su važili na dana stupanja na snagu ovog zakona, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 88.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na koncesionara primjenjuju se i na privredna društva koja vrše eksploataciju mineralnih sirovina na osnovu odobrenja za eksploataciju, izdata u skladu sa Zakonom o rudarstvu („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 10/95, 18/95, 10/98, 63/02, 69/02, 86/03 i 75/10).

Član 89.

Privredna društva koja vrše eksploataciju mineralnih sirovina na osnovu odobrenja za eksploataciju izdata u skladu sa Zakonom o rudarstvu („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 10/95, 18/95, 10/98, 63/02, 69/02, 86/03 i 75/10) dužna su da, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, pokrenu postupak za dodjelu koncesije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast dodjele koncesija.

Član 90.

Privredna društva koja obavljaju djelatnost u oblasti rudarstva dužna su da, u roku od tri godine od dana stupanja na snagu Pravilnika o sadržaju akta o procjeni rizika iz čl. 61. i 87. ovog zakona, izrade akt o procjeni rizika iz člana 60. ovog zakona.

Član 91.

Privredna društva koja obavljaju djelatnosti u rudarstvu dužna su da usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 92.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o rudarstvu („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 10/95, 18/95, 10/98, 63/02, 69/02, 86/03 i 75/10), osim odredaba čl. 60, 60a. i 60b, koje ostaju na snazi do donošenja i stupanja na snagu novog Zakona o koncesijama.

Član 93.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj: 01-865/12

Datum: 06. jun 2012. godine